

N°1

NOVÈL@.OC

Divendres 15 de Setembre 2000

Novèla còla, novèu mejan. Lo jornau passa ara sus lo Oèb ! Vos desiran un bon viatge dins la **novèl@.Oc** que podretz tanben trobar sus papier.

Somari :

- Editoriau. p. 1.
- Actualitat generala p. 2
- Actualitat culturala p. 3
- Jòcs p. 4

Coma leis escolans, es lo cartable sus l'esquina qu'avèm fach la nòstra primera rintrada a l'Establiment Aprene a Besiers, tot esmoguts per aquela aventura nòva.

Adieu ai Lemosins : Eric e Joan - Cristòu

Adieu ai Miegjorn - Pirenèus : Delfina, Anna, Murièl, Sandra, Sabina, Joan - Maurici.

Adieu ai Lengadocians : Carolina, Èlsa, Benedicta, Teiric, Laurenç, Laurinda.

Adieu ai Gascons : Anna, Sònia, Brunon, Elena.

Enfin, Adieu a la Provença amb Laurença.

Degun se coneissiá pas. Mai lèu, lei lengas se son desligadas e cadun dins son dialècte manca pas de s'exprimir. Es coma aquò que se farga un grop.

La novèla còla 2000 desirariá portar lo nom de Robèrt Lafont mai espèra l'aprobacion dau conseu d'administracion. Respònsa au numèro 2 !

Actualitat general

Al rescontre dels pichòts Princes.

Imaginatz, lo siès de setembre de 2000 una còla d'aviators aprèp un aterratge agitat a Besiers davant un tablèu blanc sietats en redond a l'entorn dels regents, quaranta uèlhs que s'agachan dins un environament completament desconegut. Tot d'un còp apareix la cara d'un enfant que lor demanda : " Dessenhatz - me una dintrada ".

Suspreses d'aquela demanda nos sèm botats a li dessenhar nòstra dintrada :

Lo Centre APRENE, ont avèm classa, nòstra Còla de 20 calandrins, nòstres regents. Puèi avèm agut l'idèa de nos servir de l'ordenador : " Sabètz vosautres vos servir d'un computador ? "

Alara quand i avèm mostrat nòstres dessenhs èra urós e nos dijèt : " Sètz totes sols a Calandreta ? "

Li avèm respondut que non, que i aviá un fum de Calandretas dins tota l'Occitània.

Lançam un apèl als enfants e als regents que nos van siá legir sul oèb, siá sul papièr per botar en plaça una correspondéncia amb lo mail o per la Pòsta.

Aimariam plan saber quand sètz dins las escòlas?

Vos seriá possible de nos contar vòstra dintrada per lo tèxt o per lo dessenh ?

Hami de gasolina !

Per plan començar la dintrada política foguèt decidit de baissar los impòstes.

Aprèp tant d'espèr, lo mond èran desencantats. Son los pescadors primièrs que boleguèron las causas. Puèi los agricultors e los camionaires seguiguèron. Dimengs lo tres de setembre, la mobilizacion comencèt. Romeguèron contra las taxas sus la gasolina trop pesugas. Las negociacions foguèron difíciles e lo mond espaurits vogeron las pompas.

En quelques jorns, foguèt la secada.

Tà arribar dinc a Besiers qu'estó lo carni de crotz ! n'i a que's llhevèn hèra de d'òra, là partir en trin e d'autres que hasón coveituralge.

Alavelz, desempuish la dintrada la còla 007 deus calandrins 2000 que s'ei ligada.

La cooperacion que prengó tofas sas lettras de noblessa.

Las causas càmbian.

A Jolo, lo grop separatista musulman Abu Sayyaf desliura pauc a pauc sos ostatges contra lo pagament d'un rescat. Mas aqueste rescat lo pòt pas protegir de l'armada filipina qu'espèra per eliminar Abu Sayyaf. Aital, per sa politica, lo demandaire de rescat deven a son torn, ostatge. Lo lop deven la cacilha.

Al contrari, d'autres se'n sortisson plan d'aqueste afar internacional. Lo colonel Qaddafi torna trobar una virginitat en se fasent lo liberator dels ostatges e en particular los Occidentals. La bèstia negra deven d'un còp lo salvador contra l'escurantisme religiós.

Al nivèl dels ostatges occidentals, devián cabussar quelques jorns dins una mar subrebèla, en plaça d'aquò, foguèt la cabussada dins l'orror.

Un jorn negras, un jorn blancas, un jorn en abans, un jorn en arrièr, las causas càmbian...

Libertat escribe ton nom

Tant abituat a te viure, pensava pas mai que poguesses disparéisser, mau visda per l'affirmacion d'una revendicacion d'un biais d'existéncia.

Te prenen e t'engàbian. Monedan ta paraula.

Mas si sufres qu'es totjorn en ton nom que se fan las chausas. Los biais de te viure, de te representar chamnan a mesura que chamnan los òmes. Jolo, Chechenia, Iogoslavia, Asia, Africa... demoran enquera daus luecs de comprehension sens consensus sus çò que tu ses.

Sufres, e suffrem de te veire mauteactada dins lo monde daus òmes que de libertat ne vesen mas la lor.

Eric Sudrat, Sandra Mazet, Laurenç Vallier-Petit, Teiric Teston, Delfina Blanc, Elena Romiu.

Un conservatori daus espacis naturaus en Lemosin.

Lo Lemosin a un patrimoni naturau excepcionau. Lo preservar, l'entretenir e lo valorizar es lo trabalh dau conservatori regionau daus espacis naturaus lemosins.

Quo es una associacion qu'es devenguda lo federator de tots los organismes publics e privats interessats per la gestion daus espacis naturaus. Tots sos partenaris son representats a son consell d'administracion.

Lo conservatori es compausat de scientifics e d'especialistas de totes las disciplinas de las sciéncias que chausissen los sites naturaus a far valer e perpausan dau plans de gestions adaptats a chade mitan. Los terrens son 'chaptats mercés aus finançaments publics e una participacion privada (soscripcions, mecenat). Daus trabalhs son prevists e executats sus chade site per fin de los preservar e los valorizar per longtemps.

Lo conservatori organiza sus quilhs sites de las animacions, daus sejorns de descuberta, de las jornadas pedagogicas per la populacion locala.

ETH PAIS DERA GARBURA - AULORON Sta MARIA

(64)

Era ueitau edicion deth campionat internacionau de garbura que's debanè eth dissabte 2 de seteme de 2000 en terra de Biarn.

A aquera ocasion, un vintenat d'equipas que viengón presentar eths lors talents de cosinèr tà poder auherir a 1500 personas eras mei bonas garburas deth món.

En 1999 er' equipa dera Calandreta d'Auloron qu'estó sacrada campiona deth món i aujan, que hiquè eth son títol en jòc. Era Calandreta que s'associè tanben ar' organizacion dera purmèra topifonia. Ath començament dera serada, eths calandrons que presentèn un programa de cançons deth repertòri tradicionau i era non desconeuguda cançón d'Antoëna : " era mair que'm ditz ve't har copar eths péus... ", i eth món deus i respóner en cór "aulhèr". Puish , un grop de hemnas "Era Novem" que seguí; " Traucas segas", qu'animè un bal gascon e dens eras pregondors dera nueit, que s'entenò enquèra eras nòtas deth grop rock " Diubiban".

Avís aths amators de garbura : dens un topin, hicar trufas, havòlas, carrottas, jambon... e si la voletz minjar era garbura, que'vs balham rende'vese tar' aute an era purmèra dimenjada de seteme.

Ausís Setembre

Passeja-te per las carrières, escota ! Ausisses ? Son de crits, de crits de mainatges que jògan dins una escòla. Aquò's normal, en Setembre i a la dintrada !

Contunha pels camins.....

Ausisses encara quicòm ? Es un : " Bvvvvvvv... " Mas, " qu'es aquò que bronzina ? Es lo motor de Vedrine ? " Mas non, n'es una estranheta de maquina ! Passeja-te encara. Té, un autre bruch : " Clic, clic, clic... ". Que pòt èsser ? Avança, agacha... Res ! Res de res. Aquò te tafura. Te cal seguir aquel " Clic ", e vaquí te trapas dins una vinha ! Desliura los gavèls qu'èran nosats, e te trapas cap e cap amb un... vendemiaire.

Es aquò ! Setembre es lo mes del " Clic " e del " Bvvvvv... ", es lo mes de las Vendémias !

Mas las vendémias son pas que de " Clics " e de " Bvvvvv... " son tanben de :

• " Clòc - clòc brrrr, brrrr... " " Clòc brrrrr... " que fan las benas que venon de vojar a la cava e que passan dins un dels traucs del camin.

• " Frrròuf, Flof " quand tomban los rasims del górb fins dins la bena.

Mas, mai que mai, i a un bruch plan polit, es lo bruch de l'òme. Es un " Ane, i anem " per motiva la còlha, una cançoneta per pas pensar al trabalh. Mas subretot, quand la calor se fa plan fòrta, torna venir lo silenci amb dos pichòts bruches, que coneisses ja : lo " vrrrr... " e lo " clic " que contunhan, contunhan cap a la fin del mes, que cal pas doblidar que son de bruches de... Setembre.

FORRA - BORRA

Avís Naissença : Sabon pas trop quora, sabon pas trop ont, mas endacòm, amont de las montanhas bearnesas, un orset de soia piurenca es nascut. Esperem que farà pas aitant parlar d'el coma de sos compagnhs eslovèns !

Tanben, benastrugam los parents e benvenghuda al pichòt !

E qu'es aquò ? S'aquestes jorns passats avètz agut l'escasença de vos passejar sus la plaça del Capitòli de Tolosa, tanben sus los bòrds de Garona de Caseras, avètz benlèu vist una còla de personas amb de subrebèls vestits, a caval, dins de caleches... Aital qu'òm se creguèt revengut al temps de Loïs XIII ! De fach, se torna lo filme Dartanjan. Aquesta produccion amb Catherine Deneuve, John Malkovitch, Tim Roth sortirà a l'auton de 2001.

Una idèa fòrça colorada ! A Leitora, dins Gers, quelques personnes decidiguèron de tornar produsir la flor de pastèl per ne tirar aprèa maceracion, e amb lo metòde tradicional, la famosa tencha blava que destronèt lo blau indigo. A la fin dels temps moderns, lo pastèl representèt un tam extraordinari per la region de Tolosa e de Lauraguès. Aital nasquèt la reputacion de " País de Cocanha ". Capelada per aquela iniciativa e avisatz-vos que l'ostal se pòt vistallhar.

Una idèa puslèu verda : Per l'ocasion de las jornadas del patrimoni, lo dimenge 16 de setembre, lo centre de la vila Ròsa (Tolosa) tampa sas pòrtas als veïculs amb motor : alavetz, toutes a vòstras bicicletes, 'rollers', trotinetas, butassetas, çò que volètz !

Pagina faita per :

Anna Cimorra, Elsa Pous
Anna Boussieux, e Joan - Cristòl Dourdet.

Jo me'n vau entau marcat

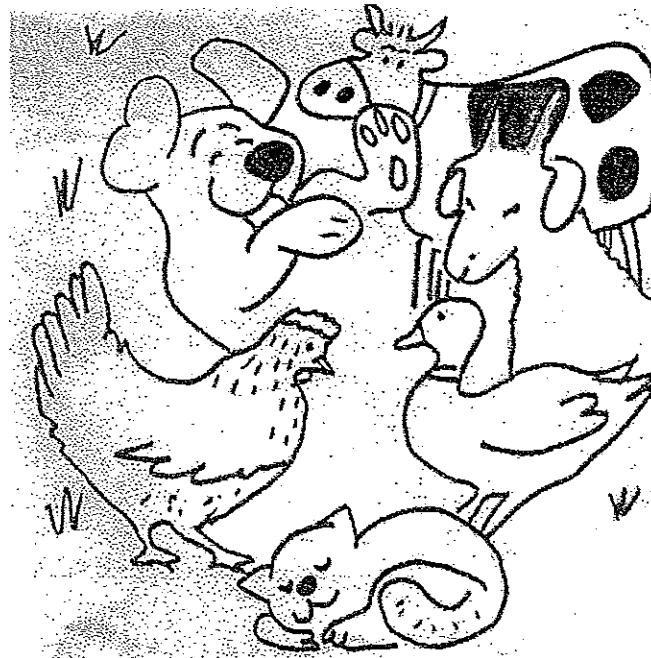
Jo me'n vau entau marcat
Crompar ua piocòta . (bis)

Piau, piau, piau, ce hè ma piocòta ;
Haut, viravau, ce canta la poralha ;
La poralha canta au pau .

Jo me'n vau entau marcat
Crompar ua guitòta . (bis)

Coac, coac, coac, ce hè ma guitòta ;
Piau, piau, piau, ce hè ma piocòta ;
Haut, viravau, ce canta la poralha ;
La poralha canta au pau .

...
Ua crabòta, bè, bè, bè
Ua vacòta, meu, meu, meu
Ua gatòta, miau, miau, miau
Ua canhòta, oau, oau, oau
....

Las ròsas de sabla

Ingredients :

- * Vegetalina 1 pan
- * Chocolat 250 gr
- * Petals de milh 1 paquet
- * Sucre glaç

Preparacion :

Har hóner la vegetalina dab lo chocolat
hens ua caceròla .

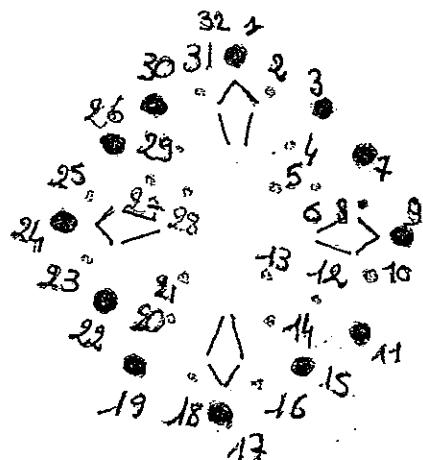
Mesclar lo sucre glaç e los petals de
milh .

Barrejar hens mòtles de papèr .

Deishar des·hredar .

Bona hamí

Religar los ponches d'1 fins a 32 :

Devinalha :

Tre que dises son nom, existís pas pus .
Qu' es aquò ?¹

Benedicta, Brunò, Carolina,
Murièl, Sònia

¹Resposta al numerò que seguis

N°2

[Http : //perso.wanadoo.fr/aprene/aprene.html](http://perso.wanadoo.fr/aprene/aprene.html)

NOVÈL@.OC

Divendres 06 d'Octobre de 2000

SOMARI:

- Editoriau . p . 1 .
- Actualitat generala . p . 2 .
- Actualitat culturala . p . 3 .
- Juecs . p . 4 .

Sem tornats!... plens de jòia e d'esper.
Doas setmanas au mitan de mainatges
bolegaires
per veire çò que i a de regentar.
Chançon, dessenh, escritura... bilanç e
conselh: fòrçan
nòstra enveja de transmetre.
Lectura, matematicas, gramatica:
nos petaçan emb lo monde scientific.
De calandreta mau coneугuda, institucion
Descubrèrem e biais d'organizacion.
Mercegem: monde associatiu, paisseus,
ajudas mairalas, regents
per lors chalorós acuelh e preciós sosten.
Una setmana d'estagi a Besiers
per tornar plen de jòia e d'esper au mestier.

Laurinda, Eric.

Carolina, Elena 1

Jornau gratuit

Centre APRENE

Côla de calandrins A1 al Centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de Publicacion : Felip Hammel.. Caps-redactors : Elena Romieu, Laurenç Vallier-Petit.

ACTUALITAT GENERALA

Al rescontre dels pichòts princes : seguida

Quina bona suspresa aqueste diluns 2 d'octobre quand nòstra còla se trapèt al centre !

I aviá un present menat per Carolina de la part de la Calandreta de Mesa : un libre e una letra fòrça polits ont avián dessenhada la dintrada dels calandròns.

Vos devèm mercejar per vòstre travalh, que balha de vam a las autres escòlas e a nosautres, per entamenar una vertadièra correspondéncia entre calandrins estagiaris e calandròns.

Lo pichòt Prince èra fòrça content del succès qu'aguèt sa demanda, e comencèt de nos contar çò qu'èra sa vida e çò que se passava dins sa vida : èra lo moment ont las fuèlhas davalan dels arbres ont los camparòls començan de sortir, ont las castanhas arriban...

Li diguèrem qu'en cò nòstre aquesta sason se sonava **LA DAVALADA**, que començava lo 21 de setembre.

Dins aquesta sason, coma dins la sieuna, i a de causas que tomban dels arbres, que sortisson de la tèrra, d'anims qu'amassan de causas per manjar quand l'ivèrn arribarà.

Fòrça interessat de saupre cossí èran totas las causas que li aviam descrichas lo Pichòt Prince nos diguèt : **"DESENHA-ME LA DAVALADA"**.

Per nos ajudar vos seriá possible de nos far passar de dessenhs, de poèmas, de letras.... Tot çò que pòt descriure al Pichòt Prince aquela sason ?

D'avança mercé plan.

Desinterès o occidentalocentrisme ?

En Sri Lanka, la violència se reviuda actualament amb l'ofensiva de l'armada governamental al començament del mes de setembre, contra lo bastion del L.T.T.E. (los Tigres de liberacion de l'Eelam tamol) dins la peninsula de Jaffna. Aqueste conflicte que comencèt a la mitat de las annadas ochanta e qu'a ja fach mai de 50 000 mòrts, sembla pas vertadièrament interessar nòstra premsa e nòstres jornalistas. Se volèm seguir l'evolucion de la situacion, nos cal legir la premsa estrangièra coma l'*International Herald Tribune* que ne parla actualament tres o quatre còps per setmana. Aqueste problema se pauza tanben per d'autres endreches d'Asia o del Pacific (Timòr Oriental, Papua Nòva Guinèa, etc).

Perqué aqueste silenci ? un conflicte sens interès o un conflicte trop luènh de nosautres per ne parlar ? Es pecat que nòstres jornalistas nos daissen pas la libertat de far nòstra tria.

Lo revèrs de la medalha.

Aqueles Jòcs Olimpics de Sidney fogueron propicis als franceses: 38 medalhas, 13 d' aur, 1 de mai qu'a Atlanta.

Las satisfaccions francesas: Douillet (totjorn Douillet), Ballanger, Rousseau, podèm benastrugar tanben los basquetaires franceses arribats en finala contra los mostres americanos.

Cal pensar a Jeannie Longo, 41 ans, que tornèt una medalha de bronze a França amb sas cambas de vint ans. Mas la beutat d' aqueles jòcs foguèt embrutida per la voluntat non-esportiva d' èsser lo melhor. Mai d'un esportiu an tornat la medalha de la vergonha, la de la potinga.

Cal gardar en cap lo polit imatge de Cathy Freeman qu'aluquèt la flama e la ... pista.

Laurenç, Sandra.

Actualitat cultural

"Tintin en Provença"

Vaquí una idèa fòrça interessanta per la rintrada a la television: France3 decidiguèt de difusar una celèbra BD en lenga nòstra... e òc , Tintin se met au provençau!

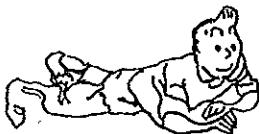
Ansin , podrem seguir leis episòdis lo dissabte d'après-miegjorn. Au programa dei premierei difusions: " Lei belòias de la Castafiore ", seguida de " L'afaire Tournesol ".

Es gràcies au Conseu Regionau de Provença qu'aquò a pogut se metre en plaça, e subretot gràcies a quauquei personas energicas e apassionadas per la lenga que se batèron per ela.

Una autra BD revirada en provençau deu tanben èstre adaptada a la television: "La Grana Encantada" qu'es un cònte orientau e qu'es programat per Nadau.

Tot aquò dona un alen novèu a la television regionala; la tòca n'es l'espandiment de la lenga. E qué de melhor per aquò que de sensibilizar leis enfants a la lenga? Esperam qu'aquò li agradarà!

**28/10 Bibliotè-
ca de Montpel-
hièr, rescontre
entre Max Ro-
queta e Bernat
Manciet.**

**"Cabaret Gavach"-
Representacion del
teatre de la Rampa.
Entresenhas :**

04.67.98.39.19

8/10 21 oras :

**Capèla dels Peni-
tents a Sant Ponç
de Tomières**

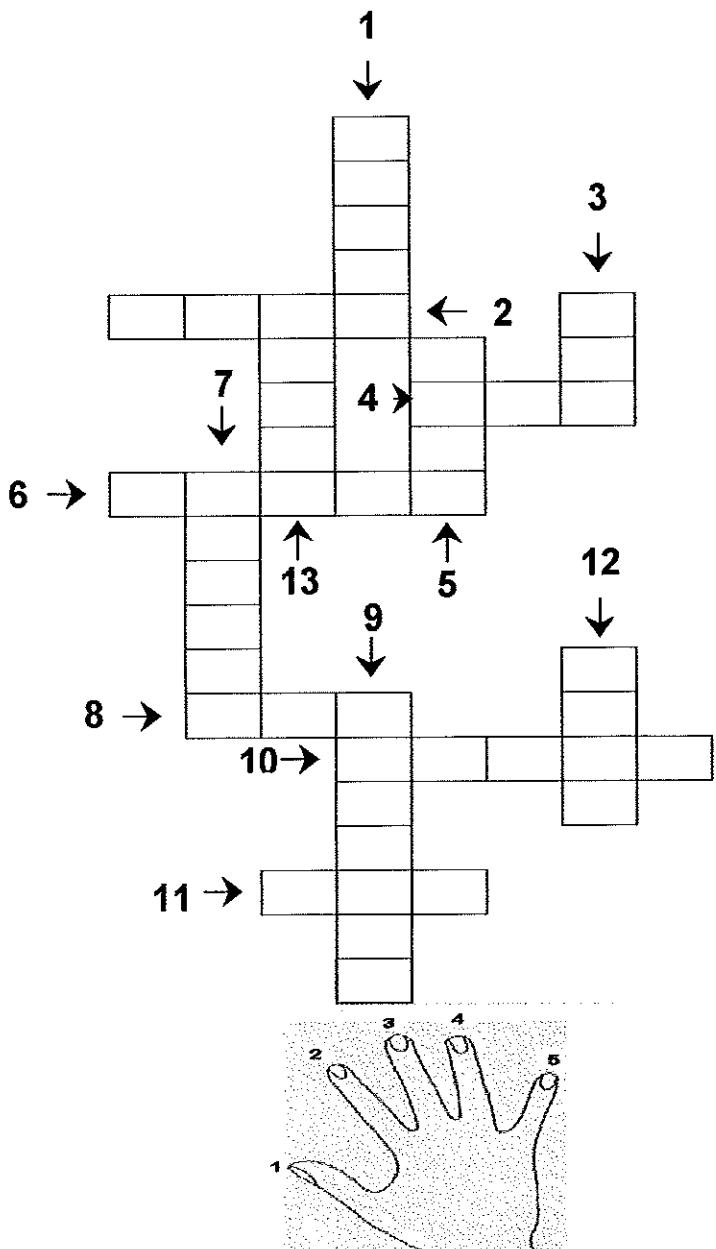
20/10 21 oras :

**Sala de l'Odeon de
Nimes.**

**Dimenge 15/10: 5ª Pas-
sejada Occitana. 3 es-
corregudas a pè, 5, 12 o
15 km a Fontcauda.**

**6 al 14/10: Théâtrales
d'automne. XIII^{en} Feste-
nal de teatre de Pà-
mias - 04.61.67.52.52
(ofici del turisme)**

Delfina, Sabina.

- 1/ Servissi per l'equitacion.
- 2/ Se m'atissas, t'escopissi dessús.
- 3/ Soi lo melhor amic de l'òme.
- 4/ Aimi lo mèl.
- 5/ Soi lo rei dels animals.
- 6/ Ai doas bòcas.
- 7/ Teissi una tela.
- 8/ Soi testut.
- 9/ Me prenon l'evòri.
- 10/ La tartuga es arribada d'en primièr.
- 11/ Negre, pòrti malaür.
- 12/ L'autre nom del lombric.
- 13/ Pòdi remplaçar lo vèrm a la pesca.

Bricolatge Veitura de carton

Materiau:

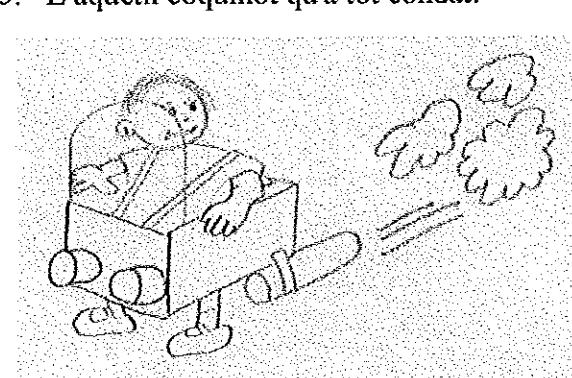
- 1 carton
- 2 cordetas
- 4 pòts de calhat
- 1 rotlèu d' eishugatot
- 4 pòts de petits calhats
- pega

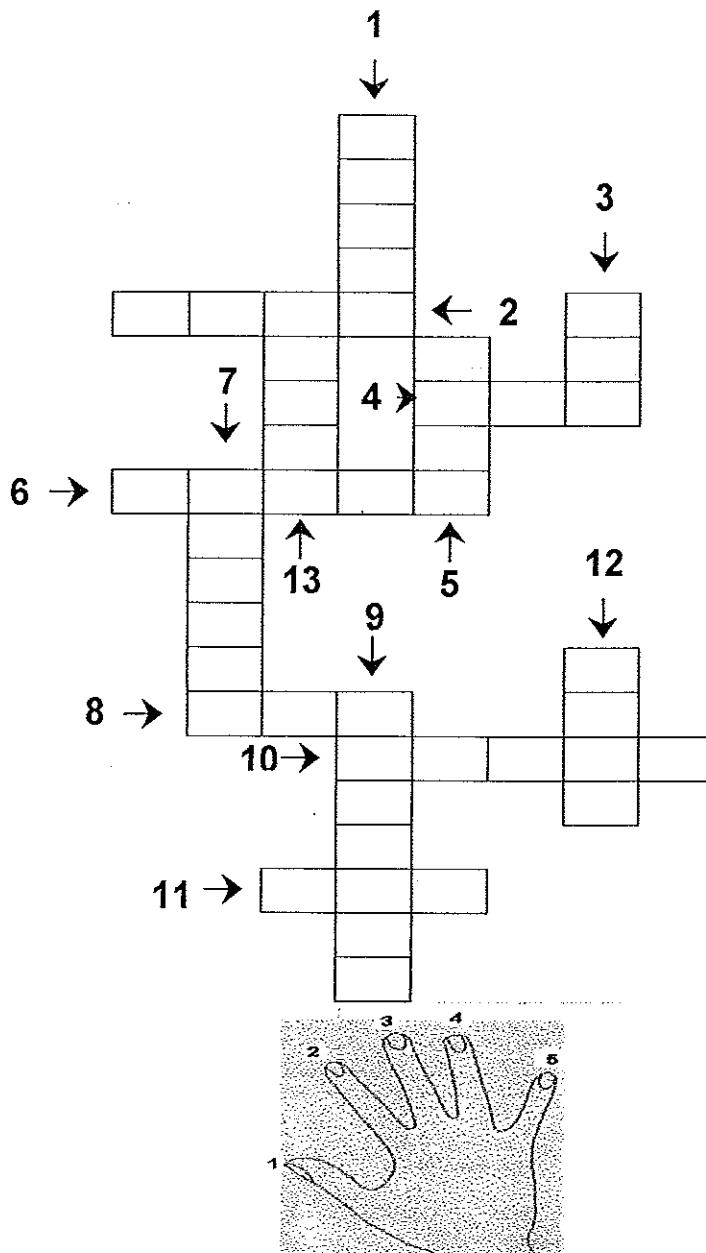
Tira lo hons e lo cobertís d'un carton.

Estaca dues cordetas de davant cap au darrèr de la veitura.

Dab quate topiòts de calhat fabrica las lutz e dab autant de petits calhats las lutz clinhaderas.
E dab lo rotlèu d'eishugatot lo pòt d'escapament.

E cric e crac ma veitura qu'ei acabada ! ¹

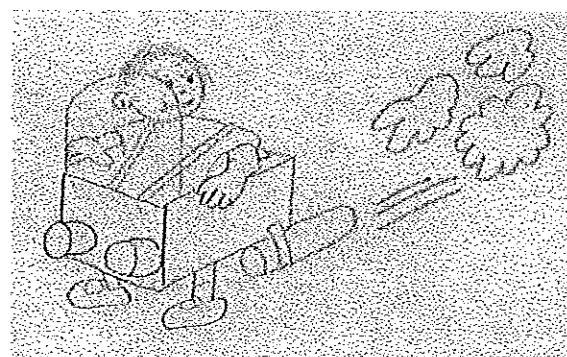
- 1/ Servissi per l'equitacion.
- 2/ Se m'atissas, t'escopissi dessús.
- 3/ Soi lo melhor amic de l'òme.
- 4/ Aimi lo mèl.
- 5/ Soi lo rei dels animals.
- 6/ Ai doas bòcas.
- 7/ Teissi una tela.
- 8/ Soi testut.
- 9/ Me prenon l'evòri.
- 10/ La tartuga es arribada d'en primièr.
- 11/ Negre, pòrti malaür.
- 12/ L'autre nom del lombric.
- 13/ Pòdi remplaçar lo verm a la pesca.

Bricolatge Veitura de carton

Materiau: - 1 carton
- 2 cordetas
- 4 pòts de calhat
- 1 rotlèu d' eishugatot
- 4 pòts de petits calhats
- pega

POCET

1. Lo praube Pocet qu'ei cadut dens l'aiga
2. Aqueth que l'a pescat
3. Aqueth que l'a secat
4. Aqueth que l'a cochat
5. E aqueth coquinòt qu'a tot condat.

Tira lo hons e lo cobertís d'un carton.

Estaca dues cordetas de davant cap au darrèr de la veitura.

Dab quate topiòts de calhat fabrica las lutz e dab autant de petits calhats las lutz clinhaderas.
E dab lo rotlèu d'eishugatot lo pòt d'escapament.

E cric e crac ma veitura qu'ei acabada ! ¹

N°3

NOVIÈL@.ÒC

Divendres 1 de Decembre de 2000

[Http : //perso.wanadoo.fr/aprene/](http://perso.wanadoo.fr/aprene/)

SOMARI: Editoriau . p . 1 Actualitat generala . p . 2 Actualitat culturala . p . 3 Divertiments . p . 4.

PICHÒT MOT DE MERCEJAMENT...

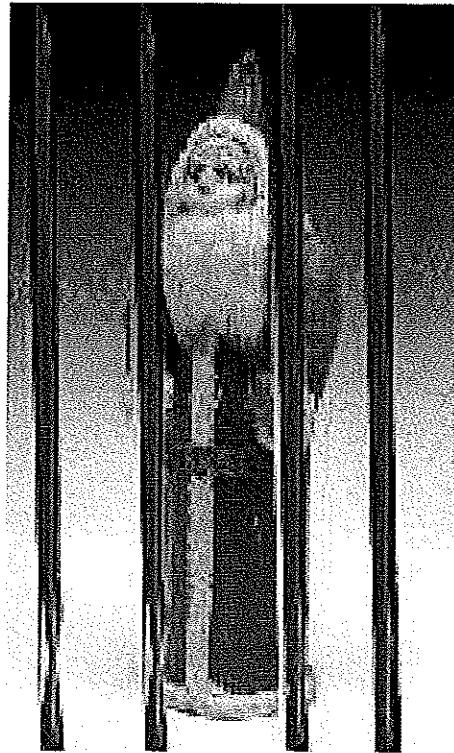
Dempuèi la debuta de l'annada, sèm a fargar una vertadièra correspondéncia amb los calandrons. Pels esfòrços balhats sus aquela correspondéncia, mercejam en particular los calandrons de Mesa e del Vernhat, apelam los autres que fagan parièr. Se o volètz plan nos escriuretz sus aqueste afar que tòca lo Paire Nadal.

Al còp que ven e bonas fèstas.

Lo Paire Nadal raubat !

« Quina vergonha ! »

Lo Paire Nadal raubat !!!

La novèla es tombada aquela setmana un mes avant Nadal ; lo Pi-chòt Prince recebèt un mot :"Avèm raubat lo Paire Nadal !".(Front de Liberacion dels Farfadets).

Venèm d'aprene la desaparicion del Paire Nadal !

Totes los cercaires de la region an pas encara capitat de trapar de pistas qu'indicarián ont lo rescondon. Avèm de nòstre costat menat una enquista e sèm a pensar que lo Paire Nadal a agut un problema amb sa lisa e coma sètz estats plan braves aqueste an, a fòrça cargat son gòrb. Tanben es estat prevesent e partiguèt d'ora per davalar lo 25 de decembre coma de costuma dins las cheminièras. Alara demoratz suaus e Nadal se passarà plan.

Centre APRENE

Sandra, Sabina, Joan-Maurici, Laurenç p.1

Centre APRENE

Còla de calandrons A1 al Centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de publicacion: Felip Hammel.

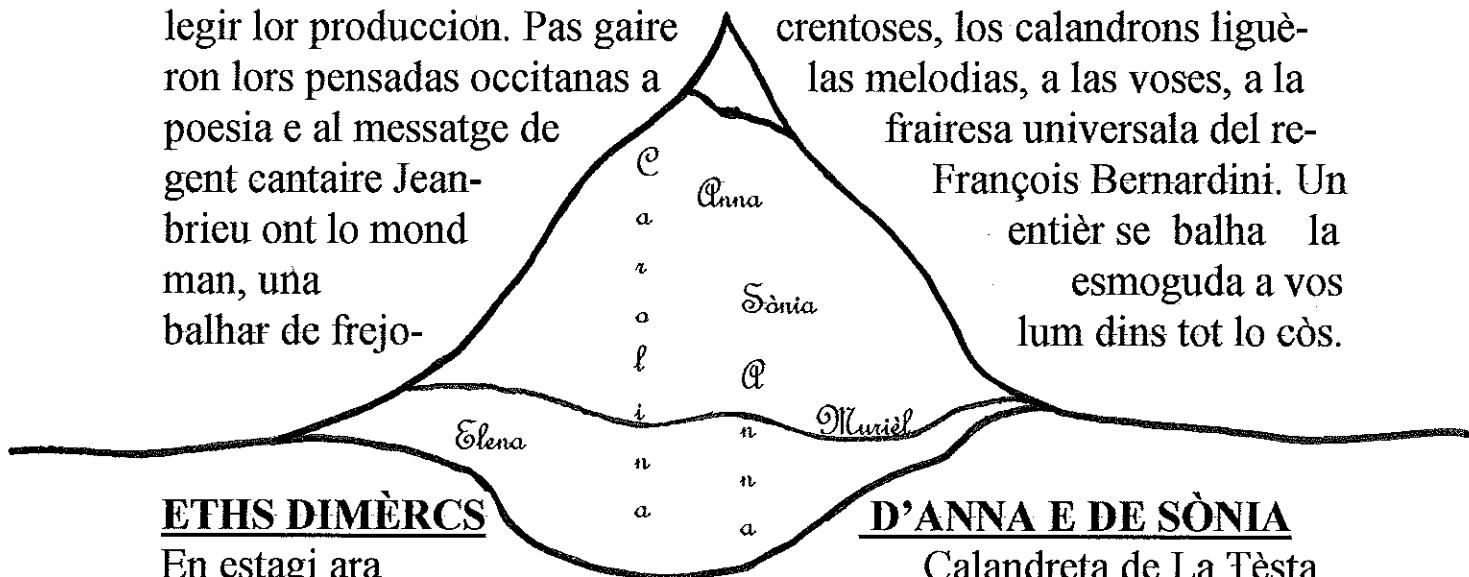
Cap-redactritz: Laurinda Milon Còla Robert Lafont/Centre APRENE/Còla de calandrons A1 al Centre d'Ensenhament Superior Occitan

Jornal gratuit

MESCLADISSA DE LENGAS

Los 23 e 24 de novembre, lo grop còrs *I Muvrini* balhèt rendètz-vos al pichòt mond de las Calandretas als Zenits de Tolosa e de Pau. Pre-pausèron de lor fargar un tèxt que començariá per : " Soi Occitan e vos mandi un messatge ". Qualques mainatges s'afanèron per aqueste projècte e botèron tot lor còr, tota lor imaginacion per faire quicòm. Se convidèt los autors dels tèxtes mai polits a montar sus scèna e a legir lor produccion. Pas gaire ron lors pensadas occitanas a poesia e al messatge de gent cantaire Jean-brieu ont lo mond man, una balhar de frejo-

crentoses, los calandrons liguè-las melodias, a las voses, a la frairesa universal del re-François Bernardini. Un entièr se balha la esmoguda a vos lum dins tot lo còs.

ETHS DIMÈRCS

En estagi ara de Bug, que profieitèm deths dimèrcs tà descobrir eth parçan.

Alavetz qu'era tempèsta e traucava França, nosautas duas que'ns trobèm au miei deths avets. Tot eth monde que s'ac avè dit : " era mar en holia qu'ei magnifica ". Pertant que ns'arretrobèm davant un tablèu gris. Que li preferim era doçor d'un restaurant caud e d'un platèu de peishs.

Que caló demorar eth dimèrcs qui seguí tà poder descobrir era cara maravilhosa qui ns'auherí era Mar Grana. A 11 òras 30 que'ns lancèm ara conquista dera Duna deth Pilat (115 m, b'ei haut !) shens cauçaduras que relhèva der'eroïsme sustot si hès un pas en davant e dus en darrèr. D'ací haut, que semblàvam dominar eth monde (e pensas !). Mes qu'ei sus tèrra qui encontrèm eths nostes amics eths peishs ar Aquàrium Tropicau d' Arcaishon. Eras tortugas que ns'arcuelhèn, que hasom ua vesita ath peish-balon, e que'ns manquèm de minjar un vanilha-ahraga.

Eths dimèrcs a la Tèsta que son dias de hèsta !

E cric e crac, qu'ei acabat.

Actualitat generala

La crisi de l'Ostal Blanc.

« Fasètz vòstres jòcs, res va pas mai ».

Qual serà lo president novèl d'America ?

Qual nos pòt dire ? Pas nosautres !

Que t'arriba paura vièlha constitucion ?

As manjat de vaca capborda???

Cal arrestar de galejar perque i a un vertadièr problema. De que fasètz de la democracia ?

Se caldriá benlèu apiejar sus las causas fondamentalas, es a dire qu'es lo pòble que vòta e qu'elegís son president. Èra previst que foguèsse la piòta graciada per Bill que menèsse la resulta. Pas cap de novèlas... Benlèu se tot lo mond es d'acòrdi, lo Paire Nadal portarà dins son gòrb lo nom del Fabulós President !!!

1907, 1976.....2000, una autra crisi de la vinha ?

Cresiam aquel temps passat e çà que la !

Las vendémias son acabadas, los rasims dins la tina, tot va pel melhor... e non ! Ara fa, per quelques vinhalrons e cooperativas, doas recòltas que s'amassan dins las cavas. Es l'ora de la malavenda ? Alara de que faire ?

Benlèu enebir l'importacion de vin dels païses de l'entorn mediterranèu. Mas aquò èra pas una proposicion ja facha en 1907 e 1976 ? Òc, n'es una, mas solament tot lo mond la respècta pas. Alara caldriá benlèu que l'Estat se mobilizésse abans que foguèsson los vinhalrons ...

A tu, M.

A tu que somiavas a un avenir melhor, a tu qu'esperavas viure dins una societat ont tot lo mond s'acceptariá, escrivi aqueste mot de bilhet. Que tot aquò s'aluènha a bèlas cambadas. Los sols mots qu'ausissèm ara, d'en cò tieu son : colons, Hamas, nafrats, Tsahal, mòrts, *Djihad Islamic*, etc. Pas que d'òdi.

Tos mots èran diferents. Pas jamai as amagat qu'en aqueste jorn de novembre de 1995, aviás plorat a l'anòncia de l'assassinat de Yitzhak Rabin. Tu, una Araba d'Israèl. Tas lagremas èran pas aquelas d'una traïdora. Ploravas simplament un òme qu'encarnava los espèrs d'una jove femna de trenta ans.

Uèi, ton còr es doblament endolit. Los afrontaments amb lor part de mòrts e de nafrats. E quelques jorns puèi, cinc ans jorn per jorn aprèp son òme, coma un signe de mala flaira, Lea, avocata d'una coexisténcia pacifica, s'enanèt. Ella que coma tu e coma una partida dels Israeliens, dels Arabis d'Israèl e dels Palestins, aviá pas trantat de dire, « la patz, ara ».

DIVERTIMENTS:

Nadau, Nadal, Nadau sira nostra granda jòia...

TRUFAS de CHOCOLAT

Ingredients:

250 gr de chocolat negre
2 grands culhiers de lach
60 gr de cacau
75 gr de burre
2 blancs d'uòu

Preparar la velha:

Metre lo chocolat copat en tròç amb lo lach dins una caçairòla. Lo faire fondre au banh-maria fins que i aga pas mai de tròç. Apondre lo burre en tròç. Quand es fondut, metre lei rossets d'uòu, un a cha un. Ben mesclar e laissar pausar la pasta tota la nuech dins lo refrigerador.

L'endeman:

Faire de boletas de pasta. Vujar de cacau dins una sieta. Rotlar lei bolas de chocolat dedins. Metre cada trufa dins una copèla de paper.

Bòn appetit !

DEVINHALAS

1- Testa davant, testa darrier. Coa davant, coa darrier.

QU'ES AQUÒ ?

2- Rundilhon e Pendilhon.

Rundilhon rundilhonava e pendilhon pendilhonava. Rundilhon rundilhonava dins los bòscs e Pendilhon pendilhonava dins son aubre. Rundilhon veguet Pendilhon. Rundilhon s'esmaliguet e butet l'aubre. Pendilhon tombet. Rundilhon minget Pendilhon.

QUI SON-T-ILHS ?

IDÈA DE TALHIÈR

Çò que cal

Fuelhas

Candelas (blancas o de colors)

Lo ñebanar:

Dessenhar amb la candela çò que volètz. Puèi pintatz dessús. Veiretz la polida resulta.

Cançon

Chut, chut

Dins un establet avaf

Es nascut polit Nadal

Dins una grègia de rocadà

Amb de palla per flaçada.

Puèi es vengut un fustier

Li faire un brèc de noguier

Nes a la primiera vireta

Que Sant Josep li ditz

"pauseta"

Refrani:

Chut, chut, chut

Que l'enfant dorm

Pas tant de bruchi

Tres femnòtas per lo mens

Pòrtan ensemble de presents

Caduna vol parlar primiera

Cridan coma de peissoneras

Lo cordonier ven expès

Per li faire de solhers

Pum, pam, pom pica la semela

Mas Sant Josep seu l'interpèla

Aquí los mages Gaspard

Marquion e Bautesar

Tanleu lo poble los aclama

E Sant Josep solet s'exclama,

Mas Sant Josep viste l'arresta.

Tèxt de Nadal

Qual ven aquí ?

Qual ven aquí ? Lo Paire Nadal.

D'ont venes ? Veni del cèl.

**De qué fas ? Veni per portar capi,
capelet ponchut, mos presents
enribanats, als pichòts enfants,
que tornan metre cada an
lo rs sabatas davant la chiminièra.**

RESPONSAS:

Laurença
Laurinda
Eric

Z-Uhn porc e un aglana.

I-Uhn vedeu que tetra sa marie.

N°4

novèl@.òc

Divés 12 de genèr de 2001
Http : //perso.wanadoo.fr/aprene/

SOMARI : Editoriau : p. 1

Actualitat generala : p. 2

Actualitat culturala : p.3

Divertiments : p. 4

2001
*Bona annada
Plan granada
E plan acompanhada !!!*

Grandmercé Robèrt !

Tot comencèt per una discutida en intimitat amb lo Robèrt Lafont.

Puei, aquela batejada que foguèt endolada per la desaparicion de Cecília, regenta de Calandreta a Candòla, s'oficializèt vertadierament amb una lectura de tròç chausits de son òbre. Alora li demanderiam de prestar son nom, e es un Robèrt tot esmogut que nos diguèt de òc.

Per mercejar lo nòstre pairin, li balheriam una polida banasta garnida de presents de cada region.

Coma es de costuma en Occitània tot s'acabèt per de cançons a l'entorn dei veires de amistat.

E cric e crac la batejada foguèt acabada !

Elena, Laurença, Muriel, Brunò e Joan-Maurici

1

Centre APRENE

Còla Robèrt Lafont deu Centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de Publicacion : Felip Hammel.. Cap-redactritz : Delfina Blanc

Jornau gratuit

CULTURA GENERALA

E vaquí lo tresen !

5, 4, 3, 2, 1....Bona annada ! Aquò l'avèm totes cridats. I sèm. Vos fa quicòm ?
Sèm dintrats dempuèi qualques jorns dins lo tresen millenari ça que la, pas cap de
cambiaments. Si, un, devèm escriure 2000...1, pas aisit a la debuta.

Non, pro de galejadas. Aquel novèl millenari sembla pas mai avançar : guèrras,
malautiás, catastròfas naturalas, e ne passam.

Que se passa? Aquel novèl millenari deu començar per quicòm de novèl, non ?

E perqué pas amb de patz, de solucions, de jòia ?

Alara totes amassa, anam desirar a aquel novèl millenari una bona annada per mostrar
l'exemple als que seguiràn.

E plan segur, amics legeires e surfaires,

BONA ANNADA PLAN GRANADA A TOTES.

Quin biais d'informar ? !

Las informacions generalas permeton d'informar las gents de çò que se passa en defòra
de son ostal, de son país. Mas, es una rason per balhar d'entreessenhas sonque sus las
marridas causas que se passan dins le mond?

S'alucatz la T.V. o dubrissètz un jornal, vesètz : crisi de la vaca caluga, aigats, guèrras e
urani apaurit, còps d'estat...

Ça que la, informar le mond es pas sonque aquò.

Cal tanben dire que genièr es un mes important, es le mes de las sòldas ! Alara, Donas e
Sénhers, aprestatz vòstra carta de credit que va caufar.

Aprèp genièr, i a febrièr, e de que i a en febrièr, qual es qu'arriba ? ?

Es le Sénher Carnaval ! Le podèm festejar dins un molon de vilas de França (amb una
preferéncia dels autors per las Fecas de Limós, ont se trapa un meravilhós freginat,
seguit, per plan digerir, d'una bona blanqueta).

Aprèp febrièr, març. Aquí, pas grand causa de festejar, sonque la prima.

Seguís abril, amb Pascas e sas campanas de chocolat (aquò òc !!), e las moletas per
pasqueta !

Aprèp, ven un mes formidable : mai. Vaquí los jorns feriats ! N'i a tres, e mai tomban
pas una dimenjada. Quin bonur !

Aquel mes plan-planet passa, junh pren la relèva. Comença plan, amb una dimenjada de
tres jorns, gràcies al diluns de Pentacosta, e s'acaba se pòt pas melhor, amb l'arribada de
l'estiu.

Aprèp totes aquelas bonas novèlas vos desiram una Bonna Annada, e subretot un bon
estiu.

Benedicta e Elsà.

ACTUALITAT CULTURALA

M
I
L
E
N
A
R
I

*Nauts los còrs
Festa e demesura
Per fin, lo veiqui 'ribat
queu noveu millenari
tant esperat
e ja festa.*

*21 segles d'istòria crestiana
E de camnhiaments que dire ?
Mas la ròda vira
L'inconeugut oscuresit la rason e fai
paur
'Laidonc, bevem champanha a flòt...
Dancem e nos ocupem pas mai de
nautres
Mas oblidem pas, queu millenari se-
ra lo nòstre darrer !*

*Es ara que nos devrem potrengar jcs lo vesca, per nos
desiar una bona annada 2001. En mat bona mòra, lo
Paire Nadal foguèt trapat. Ne profetarem per mercejar
les escolans de la Calandreta d'Orliac per las dues letres sul
tèma de la donaldada.*

*Un jom que lo pichet prince mangèt una còca se
copèt una dent sus la fave o alara se botèt dins una colera ne-
gra. Sovi segur qu'es un farfadet que me volrà escamar per çò
qu'ai capitat de destinar lo Paire Nadal !.*

*Abrans que i aguèsse de reprezállus a l'encontro dels farfadets
nos demandan de nos ajudar de trapar una resposta a aquella
question, es vertadièrament una idèa dels farfadets o alara es
qualquin d'autre qu'aguet l'idèa de metre quicòm dins las cò-
cas e se ès per de quò ?*

LO PÈLAPÒRC

En aquesta sason, numerosas son las familhas qui hèn la hèsta au pòrc ... Lo matin, autanlèu que lo pòrc sortish de la sot, tota la vida familihau que vira a l'entorn d'eth. Las cosinas, los chais e los envans que's tresmudan en talhèrs de "tripotage" e de "pastissatge". Anem per las tripas negras, saussissas, saussissons e totas las variantas possibles : andolhas, saussissa de hitge, leva- da ... Aquò que hè ja un beròi tribalh .

Adarron, pastis de tota mena, hitjons, fritons, camòts qui son hicats en bòstia.

Tàd acabar, lo melhor tà la fin : que salam lo cambajon !

Tot aquò que dura plan tres dias de rambalh entreco-
pats de taujejadas on tastam tot aqueras bonas causas
mei d'autes com lo freginat, lo tripon o lo borit. Enfin
bravas galejadas a l'òra de har lo milhas, las micas o
de penjar la saussissa.

CALENDIER

*Lo 3 al 14 de genier:
èsta del pòrc a "Puichèr"
Exposicion de fotos de
C.Camberòca
(04.68.43.77.64)*

*Lo 23 de genier:
Manifestacion de sostien
a la Calandreta de
Montpelhièr amb la
Coordinacion occitana
de Lengadòc e País Nòstre.
L'Enric : 04.72.87.61.01.*

*Lo 14 de genier:
Lo teatre de la RAMPE
joga VAUDEVILLE D'OC
al teatre de la Vista -
Montpelhièr - 18.00 oras
(04.67.58.90.90)*

LOTOS

*Lo 26 de genier:
Calandreta de
Ciutat a Carcassona
en serada a l' escola
(04.67.25.19.78)*

*Lo 27 de genier:
Calandreta de Besièrs
Ametliers - 16.30 oras
(04.67.30.11.97).*

*Lo 28 de genier:
Calandreta los Gardons
Rota de Salindre -
15.00 oras
(04.66..30.78.12).*

*Maria Roanet
"Chansons de Languedoc"
16 titols amb quelques inedit.
Cd o Calsseta*

Plumalhon

Divertiments

Que soi plumalhon,
Plumalhon d'amor,
E pertot me pausi,
Sus la mar non gausi.
Plumalhon de nèu,
Que vieni deu cèu,
On pluman las aucas,
Qui an plumas blancas.

Que soi Plumalhon,
Lo de la cançon,
Qu'èi hèit un long viatge,
Dincau ton vilatge,
Que demori atau,
Un drin au casau,
Si no'm pòts escóner,
Segur que vau hóner.

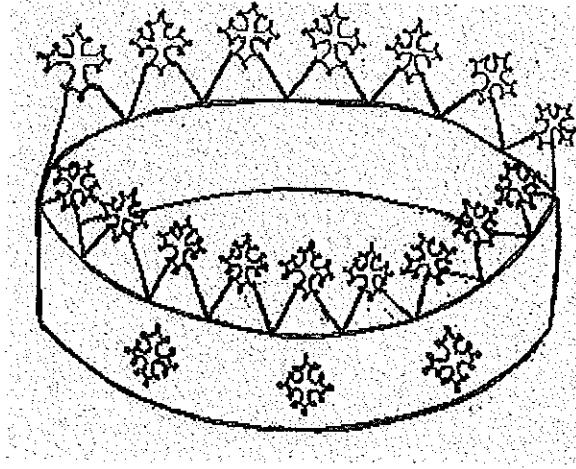
*Carolina, Anna, Delfina,
Sabina e Teiric.*

Que soi Plumalhon,
Ne voi pas calor,
Ne vau pas tà 'Spanha,
M'esti en montanha.
Ne càdi pas dret,
Que soi leugeret,
Quan i a ventòla,
La vita qu'ei hòla.

Que soi Plumalhon,
Plumalhon d'amor,
E pertot me pausi,
Sus la mar non gausi.,
Plumalhon de nèu,
Que vieni deu cèu,
On pluman las aucas ,

Cocon deths Reis

400 g de haria
150 g de burre
3 ueus
100 g de sucre
20 g de borrider
10 cl de lèit tèba
sau
2 culhèrs d'aiga d'irangèr

Har un puç dab era haria. Geta dehens eth borrider honut dens era leit, 3 ueus, eth sucre, era sau, eth burre, i eth perhum. Deishar lhevar ua nueit ara calor. Tribalhar era pasta eth lendeddia. Har era corona. Deishar lhevar . Daurar ar'ueu. Har cóséer 30'/200° .

N°5

NOVÈL@.ÒC

Divendres 9 de febrer de 2001
[Http://perso.wanadoo.fr/aprene/](http://perso.wanadoo.fr/aprene/)

SOMARI : Editorial.

Actualitat generala.p.2

Actualitat culturala.p.3

Divertiments.p.4

Adieu l'Amic!

Lo diluns 22 de genièr, foguerèm atristats per la pèrda de Fèlix Castanh, grand defensor de la lenga nòstra, que balhèt de vam novèl a la representacion de la lenga.

LA VOTZ

« Lo pòble
demòra pas mut.

Sa votz larga
ditz la paraula que cal.

Quand l'ivèrn comença de s'espacejar,
lo pòble ditz que lo temps es cambiadís
e que los ans duran gaire.

E quand l'istòria vòl cambiar,
lo pòble ditz de òc... »

Fèlix Castanh

Vaquí ja las vacanças d'ivèrn que començan. Qualques unes son a faire d'esquí, e nosautres sèm al ras de la mar, mas ... a estudiar !
Doncas bonas vacanças als que son concernits, e bon travalh als autres !

Carolina, Laurinda, Murièls, Sabina

1

Centre APRENE

Còla dels calandrins A1 al centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de publicacion: Felip Hammel.

Cap-redactriz: Delfina Blanc – Còla Robèrt Lafont/Centre APRENE

Jornal gratuit

ACTUALITAT GENERALA

Nòstra Dama Crespiera.

*Redonda coma fàcia de luna granda
Rossela e ruilas daus lechadiers la miau-saba
Pan-galeta daus paubres
Emb-força dents e grand apetis menan festa
De tots fas l'enveja
Chandelor: dos de belier
Te fan repas daus jorns daus lums
Ente pensan, au temple presentat, au Jesus nascut
La clarda torna pauc a pauc
S'eschaura lo solelh borrut
Peça d'aur que de noueu
Dreiibe lo cicle dau travalh de l'airau.*

Lo dissabte 27 de genèr de 2001 que's hasó a Pan na conferéncia sun bilin-güisme e sus l'ensenhamant de l'occitan, organizada per l'associacion Lo Collègi Calandreta de Gasconha.

Lo monde occitan tot qu'estó representat (CALANDRETA, ÒC.BI BEARN, IEO, CREO...).

L'amira de l'amassada qu'èra de presentar tot ciò que's hè en matèria d'ensenhamant en occitan e de l'occitan de la mai-rau dinc a l'universitat.

Atau que presentèm l'immersion lingüistica que practican las Calandretas, e l'ensenhamant a paritat orària de l'Educacion Nacionau.

Que s'i parlè tanben de l'ensenhamant au collègi dab testimoniatges deus hòrts dab los bascos de Seaska e deu collègi Calandreta de Grabièls.

Uei lo dia, en véder la demanda importanta que i a de cap a l'ensenhamant, que s'abordè la question de la formacion deus professors.

E tot que s'acabè per l'espectacle de can-tas e de contes taus mainats de Pescalua.

La nèu es arribada!

E ja lo pichòt

Prince a enveja

d'anar decobrir

cossí es !

Li va caler explicar cossí la nèu davala per de que la pluèja, a comprés, mas la nèu es quicòm mai. Doncas la va anar veire; mas cal far mèfi: fa freg e lisa, alara li cal crompar de material.

S'è li volètz enviar o dessenhar una tièra del material que li cal, esperetz pas la prima si que non i aurà pas mai de nèu !

Actualitat Culturala

CARNAVAL ES A ARRIBAR !

Limós, gròs vilatge d'Aude, se trapa en tèrra limosina, entre Quelha e Carcassona. Es reconegut per sa blanqueta, son freginat e tanben per son Carnaval grand e long (de genièr fins a abril). Amb aquò sètz obligats de passar, benlèu pas quatre meses, mas almens una dimenjada agradiva.

Pichòtas entresenhlas : las sortidas se fan le dissabte e le dimenge.

-a començat le 21 de genièr es' acabarà le dissabte 14 d'abril.

*de pas mancar le 1er d'abril la nuèit de la blanqueta.

Vaquí le programa de vòstra jornada d'aprèp l'ofici del torisme (04-68-31-11-82):

11 oras : Sortida de " Fecòs "

[provencau] La sortida dau matin consacrada a un tèma chausit dins l'actualitat locala, nacionala, e mai internacionala, virat en derision, es aquela que met en scèna la banda que sòrt la musica. Es lo pròpri de Carnaval de mostrar lo costat amusant, de còps que i a ridicul de la societat e de sei leis.

Laissatz-vos entraïnar dins aqueu monde tan particular.

14 oras : « Catha rama »

[lengadocian] Per comprene los catars, lor istoria, lor religion " Memòria d'Aude " vos prepausarà un espectacle istoric vertadièr de 30 minutes.

Se prepausa una projeccio especiala per los 5 /11ans.

Delfina, Elsa, Benedicta, Laurença

16 horas : Cavas de blanqueta

Fiers d'una tradicion que se perpetua dempuèi 1531, los vinhairons vos faràn descobrir los secrets del « brut mai vièlh del monde » .

Aprèp la vesita de las cadenas de produccion, tastaretz los diferents produches.

17 horas : Sortida de « Fecòs ».

L'aire qu'acompanha la sortida de la vesprada es mai sòbri, mai lent. A partir de 17 horas, los Carnavaliers tornaràn vestir lo Peiròt treslusent de mila fuòcs, la colareta, la carabena, la biaça emplenada de confetis, la masqueta e los gants en se daissant portar per la musica. Vos invitam de vos transformar en badaire lo temps de quelques horas en vos daissant breçar per lo ritme de las trompetas e dels tambors... e de participar lo ser vengut, a la sentor e a la lusor de las entòrches, a la sortida de 22 horas.

L' ENFARINADA.

Costuma dempuèi mai de vint ans, l'enfarinada es lo moment qu'espèran los estatjants d'Olonzac e los de l'entorn.

Aquela fèsta se passa al mes d'agost, a l'entorn del 20, aprèp la fèria.

I a 20 ans, los enfarinaires èran fòrça braves, tenián de pichonas maquinas de sulfatar.

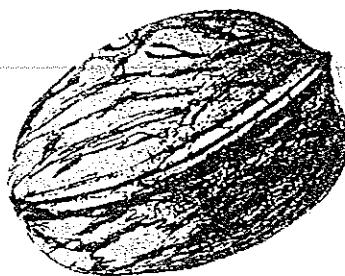
Ara los enfarinaires son venguts mai jogaires. Arriban a l'entorn d'una ora del matin, sus un tractor amb una bena claufida de farina, e al mitan de la bena, una brava maquina de sulfatar que vos en bota al bèl mièg del morre.

Puèi se venon apondre los uòus e la cervesa... un polit mescladís.

Vos cal pas mancar aquel moment, mas armas sensiblas, s' absténer.

CÒCAS DE NOGAS

2 uòus
175gr de sucre
100gr de burre
200gr de farina
½ paquet de levadura
1 culhièr de rom
1 gòt de lait
1 bòl de nogas
1 pecic de sal

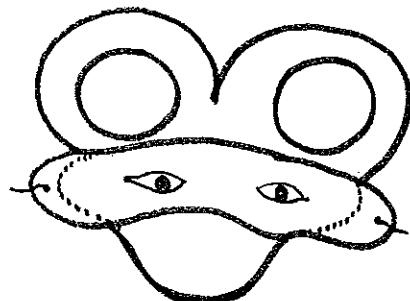
E si't vestivas de graulha ?

Materiau :

- * carton tà har era careta.
- * 2 guants verds.
- * 5 bòlas de papèr jaune.
- * gometas.
- * un detzenat de ronds de papèr jaune.

Desrotlament:

1. Descopar era forma dera careta.
2. Pintrar ethis uellis de jaune, era boca de roi, e era careta de verd.
3. Pegar eras bòlas aras puntas deths dits deths guants e eras gometas sus eths guants.
4. Cos eths ronds de papèr sus ton vestit.

Anna.B, Bruno, Anna C., Joan-Maurici.

N°6

NOVÈL @.ÒC

Divés 9 de març de 2001
[Http://perso.wanadoo.fr/aprene/](http://perso.wanadoo.fr/aprene/)

SOMARI : Editoriau p.1 Actualitat generau.p.2 Actualitat culturau.p.3 Divertiments.p.4.

Amics pescaires !

Coma previst l'aubertura dera pesca ara trueita que's harà dissabte. Entà eths de qui desco-breishen augan era pesca, que'vs perpausam duas tecnicas eficaças de pesca:

era pesca ath tòc
era pesca ath tòc tòc.

Materiau necessari ara permèra tecnica:

ua linha longa
un molinet
un tròç de lan
quauques plombs
quauques anquets.

Materiau entara segonda tecnica:

Bonas cauçaduras entà arpentatar eras carrèras dera ciutat.

Un molinet a paraula que non quequeja pas.

Ua beròia tistalha de Tiò e de Avetz rason.

Un bon vrente entà devèrser eras especialitats de cada.

Debanament:

Dins los dus cas que cau plan deishar córrer era linha dehens eth corrent shens desviar...
Era permèra tecnica concernís mei era pesca ara linha e era segonda era pesca aths electors.

Pescaires aths vòstes anquets!!
Electors aths vòstes gredons!!

Anne, Carolina, Bruno, Joan-Maurici

1

Centre APRENE

Còla dels calandrins A1 al centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de publicacion: Felip Hammel.

Cap-redactor : Vallié Laurenç – Còla Robèrt Lafont/Centre APRENE

Jornal gratuit

ACTUALITAT GENERALA

TOMBA LA NÈU !

Lo 27 de fevrier, la nèu tombèt sus Provença e es amb fòrça plaser que l'aculhiguèriam. Nadau sota la nèu es fòrça ben; mai Carnaval sota la nèu es encara melhor ! Fin finala aquela nèu tant esperada es tombada. Pensatz a tot çò que nos portèt de ben : d'en primier, per lo bonur deis enfants i aguèt de neu de pertot per jogar; mai aquò's reni ! Lo melhor es per nosautrei.

E viva lei limitations de velocitat sus l'autopista ! Aquí au mens, ges de risca de desvariari lei gendarmas !

E viva l'aire sanitós de Niça ! Fau dire qu'aqueu 27 de fevrier, i aviá ges de problema de pollucion, ni de jaç d'ozòn, ges de risca de polluir amb lei veituras. E au prètz ont es la gasolina, quina esparinha !

Viva leis autopistas ! Perqué prénè de temps per anar mánjar e se faire petar la pança (e lei braias) dins un bòn restaurant alora que serà lèu l'estiu e que va falter rintrar dins aqueu polit costum de banh qu'avèm vist l'autre còp dins una veirina. Ùrosament que i a la nèu per nos faire tornar a la realitat !

E subretot, oblidem pas aqueles oras meravellosas sus leis autopistas que nos permeteron de descubrir un paisatge naturau espectaclós. Blanc mai espectaclós !

Pasmens, fau notar leis esfòrc que son estats fachs per lei naufragiers de la rota : d'unei se son engenhats per lor portar una pichòta biaça. Quau saup, benlèu que d'amistats se son ligadas... 48 oras es segurament pron per aquò far !

Basta, tot aquò per dire qu'es una manca d'astre que i aguèsse pas mai sovent de nèu en Provença ! Pensatz a tot çò qu'auriam mancat. Aquel eveniment, aumens, l'aurem pas mancat !!

Pichòt agach sus l'actualitat

Lo Sénher Lafrance (sic), representant del govèrn francés capitèt pas de convéncer los Talibans de pas arroïnar las vièlhas estatuas de Boda. Quand vesi las estatuas del Mandaròm a Castelana, me disi qu'auriá pogut portar dos o tres Talibans dins sa mala diplomatica, per se'n trachar.

A la debuta del mes de febrièr, un sosmarin american mandèt al fons de la mar, un chalutièr-escòla japonés a l'escasença d'un exercici de remonta d'urgéncia. L'enquèsta ven de relevar qu'èran de civils que lo manobravan. Pareis que daissar de civils prene las comandas d'un naviri es quicòm d'ordinari dins la marina americana. Espèri que la primièra armada del mond aurà pas l'idèa de metre a las comandas del futur pòrta-avions *Reagan*, lo vièlh president omonim.

Mai seriós e mai tragic, . . . mai de 60 escolans chineses venon de morir dins l'explosion de lor escòla. Per finançar lor escolaritat, devián fabricar de petards. Çò que pòt semblar inimaginable, es de pensar que se deviá entrepausar de quilos e de quilos de polvera dins los bastiments. E perqué pas de rebuts nuclears o de produches químics ? La manca de mejans del govèrn chinés ? Ou que non ! Qualques jorns aprèp aqueste drama, lo govèrn anoncièt que lo budget militar anava augmentar de 17 % !!! De tot biais, Calandreta a provat dempuèi d'annadas que i a d'autres mejans per se finançar coma far de compòsta de poma o d'organizar de castanhadas . . . e quand peta, es pel plaser.

ER' ISLA MALAUDIOSA

Deth costat dera Mar Grana
Tota soleta i perguda
Que s'arretròba er' Anglatèrra
Shens nat Diu qui l'ajude.

Eths animaus que s'i moreishen
Eths monde que s'i plora
Eths camions que s'i demoran
I Europa deth dit que l'amuisha.

Arren ne va sus aquesta isla ;
Mes doman,
Qui, a son torn, serà
Tocat pera malaudia ?

Amics internautas !

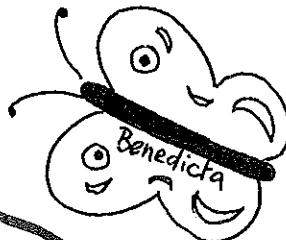
S'avètz enveja de passar un moment agradiu venètz vesitar lo sit d'ÒC TV NET. Aquí dedins i poi-retz gaitar un fum de reportatges e tanben a l'entorn del 12 d'abril vos poiretz regalar amb un repor-tatge sus la novèla Calandreta de Castras. Un brave mercejament als parents que farguèron aquela òbra mai que polida.

Delfina
 N'i a pas nat camin
 Qui n'aja pas travèrsa
 Diu quin comèrci
 La vita de s' aimar,
 Per un moment de feblessa
 Si's calè separar !

Lo primtemps qu'ei arribat
 Lo temps de la vriuleta
 Las mairs e las hilhòtas
 Qui's vòlen maridar,
 Que se'n van sus la prada
 Tà se n'anar amusar.

I a un navèth pastor
 Vengut n'i a pas guaire
 Diu quin bèth aire !
 Que'n charma* las qui vòu !
 Si jo sabi de'u plàser
 Jo'u balharí mon** còr.
* encanta ** lo men

Jo 't balharí mon* còr
 Si m' èras fidelòta
 Tòca manòta
 E hè-me'n lo serment**
 Las toas amistosòtas
 Non finiràn jamei.
* lo men ** jurament

Sihia
 Nadau que serà en con-cèrt :
 Io 7 d'abriu a Monthòrt-de-Shalòssa
 Io 17 d'abriu a Armendaritz

Los 21 e 22 d'abriu los Menestròrs Gascons qu'organizan estagis de musica e de dança tradi-cionaus a Arzac (branles, sauts, flabuta e fabricacion d'instru-ments). Rensemhaments au 05 59 30 60 34.

Que 's pòden véder au centre Aprène a Besièrs mustras apitadas peus es-tudiants de purmè-ra annada de for-macion

Elena
 Dimèrcs
 Io 14 de març a 18 òras, que's de-banarà au CRDP de Tolosa ua discuti-da a l'entorn de l'òbra de Joan Bodon

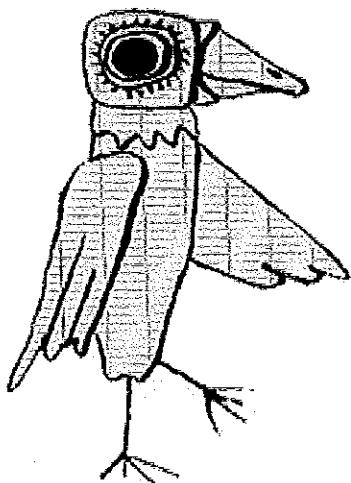
S'ÈRA LEVAT LO MÈRLE

Repic : Tròp s'èra levat lo mèrle
Tròp s'èra levat matin (bis)

Pren son sac e son ase
Se'n va dreit al molin
Las brumas son espessas
Se trompa de camin

Ne monta sus un arbre
Per avisar 'l camin
Mas la branca èra seca
E se flanca apr'aquí

Las dònas de la vila
An entendut lo crit
Caliá pas paure mèrle
Te levar tan matin

ALAUSETA, POLIDA ALAUSETA.

Alauseta, polida alauseta, alauseta, te vòli plumar ! (bis) (Repic)
Te vòli plumar lo cap !
Te vòli plumar lo cap. E lo cap e lo cap A !.

2- Lo bèc ! E lo bèc ! E lo bèc ! E lo cap ! E lo cap ! Alauseta ! Alauseta ! A !.....

3- Lo còl	7- Las alas
4- Lo cuol	8- Las patas
5- La coa	9- Los uèlhs
6- Lo ventre	

Per Valentin l'ausela
Pren amic
Per Josep
Bastís l'acialet.

LO TURLURÚ

TE CAL :

- Un tròç de canavera seca e pro gròssa (al torn de 2 cm)
- De papièr plan fin (de cigarreta per exemple)
- Un braçalet d'elastic.
- Un cotèl.

REALIZACION :

- Talhar la canavera entre dos nosèls per far un canòl dobèrt als dos caps.
- Far una pichòta boca de 2 cm sus 1 cm, als dos tèrces del tudèl.
- Fixar un tròç del papièr al cap, amb l'elastic, coma per un papièr de confitura. Cal far tibar lo papièr, mas pas trop. Sarraràs mai o mens, per ensages, aital trobaràs çò melhor.

UTILIZACION :

- Metràs los pòts d'abans la boca del canòl en canturlejant. L'aire passarà dins la canavera e farà vibrar la pèl. Amb lo turlurú, podriàs acompanhar los cants, escarnir de bruches, de crits de bèstias e far a la perfecció un bruch de motor.

Sandra, Eric, Laurenç, Laurinda

N°7

NOVÈL @.ÒC

Divés 6 d'Abriu de 2001
[Http://perso.wanadoo.fr/aprene/](http://perso.wanadoo.fr/aprene/)

SOMARI : Editorial p.1 | Actualitat generau.p.2 | Actualitat culturau.p.3 | Divertiments.p.4.

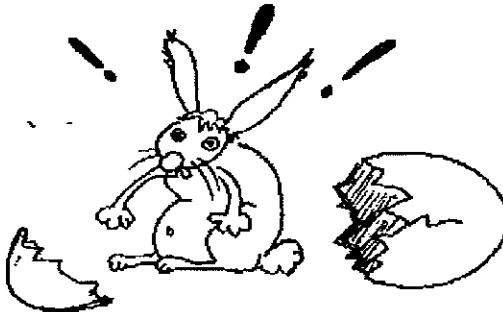
En abriu l'ausèth que hè Piu ! Piu !

Diccionari

PRO, GAS, LENG

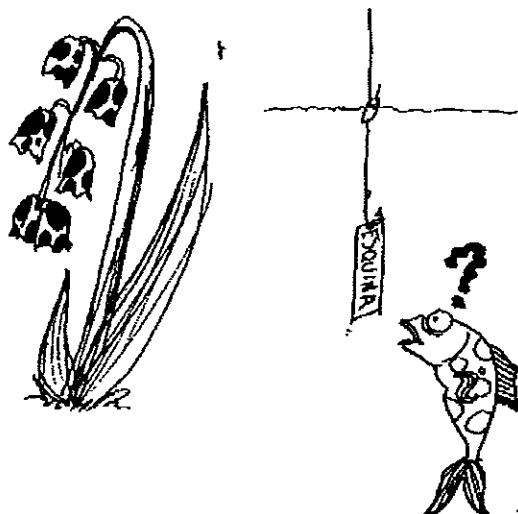
PEIS D'ABRIL: n.m. Animal que viu pas qu'un jorn sus l'esquina de las gents.

Ex: « *D'aiga, d'aiga !* » (lo Peish d'Abriu)
« *Serai peisson d'abriu per vos.* » (G. Zerbin)

PASCAS: n.f. Migracion deras campanas que tornan de Roma e que's descargan en vòl d'ueus, e de chicolat.

Ex: « *Fasèm pas de pascada de Pascas sens copar d'uòus!* » (Aristòtel)

PRIMIÈR DE MAI: loc. Aquí culhissèm l'arbre de campanetas, per abalir las campanas per Pascas de l'an que ven.

Ex: « *Dus pastors a l'ombreta
que hasèn un floquet
l'un cuelhè la vriuleta
e l'autre lo muguet!* » (Cançon tradicionau)

Sònia, Elena, Sandra, Anna, Laurenç 1

Centre APRENE

Còla dels calandrins A1 al centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de publicacion: Felip Hammel.

Cap-redactor : Vallier Laurenç – Còla Robèrt Lafont/Centre APRENE

Jornal gratuit

D'ont ven aquel peis ?

Lo peis d'abril nasquèt al segle XVIen quant Carles IX, rei de França en 1564 decidiguèt de faire una annada de nou meses e instaurèt la debuta de l'annada que se faguèt fins ara del primièr d'abril al primièr de genier. Lo primièr d'abril vengut, la costuma se perdèt pas, tot lo monde festeget la novèla annada en se faire de presents « per de rire ».

Aprèp, l'origina del peis es mai fosca:^{*} per d'unes es l'enebiment de la pesca en abril que ne serià l'origina

* per d'autres, lo primièr d'abril marca la fin del signe zodiacal.

* per d'autres encara, mai saberuts lo mot peis serià ligat a l'afògament del Crist.

Ara la costuma se perseguis e mesfisatz-vos lo primièr d'abril de pas trapar de peisses darrèr l'esquina!

Vacanças, ò vacanças....

La novèla ven de tombar ier de ser : l'Educacion Nacionala a decidit que las vacanças d'estiu serian mai cortetas. Efectivament, l'Educacion Nacionala s'es avisada que los programas primaris s'acaban pas jamai e que calriá un mes de mai dins l'annada per o clavar.

Doncas, la novèla a annonciat que la dintrada de setembre de 2001-2002 se faria lo 15 d'agost, plan segur amb un planejament del temps apropiat a l'epòca (sortidas a la piscina, a la mar, corses defòra).

Una novèla que bolega fòrça lo mitan ensenhaire... de seguir !!!

Benedicta, Sabina, Delfina e Anna-B

A l'escasença de la prima dels poètas, vos prepausam un escambi culturo-linguistic de l'umor de nòstres còrs.

Lo Res dau recurar
Las aurelhas crussidas
L'esciclon sens mot
E la pintura s'evanesis
Sos l'onda muda dau son

Escotar e res auvir
Auvir e res dire
Dire e res pusser
Pusser e res morir
Morir sens res aver aimat

L'esgorçada de la pensada
L'esgorçada de la vida
Sus lo trepador
Pluviós de ton còrs
Mos pas negres...

Ses pus aici
Eslançada au vent folit
De los espers
Pure ta solor lo ser
A ton còr esparpilhat.

**Un día te vi
Andabas, atractiva**

**En otros sueños
Hacia la luz**

**A la aurora del rojo sol
Nacen los azules pájaros
Sus vuelos a tu encuentro
Te esperé contento**

**En la nubosa calor de tus brazos
Los cabellos ligeros de dulces roces.**

Promesas de amor

**Pasaste los ojos cerrados
Y el corazón mío**

**Se derramó en sangre fría
Sudor a temor**

Balance y miedo

Tus labios comían a otros

Y el reflejo del espejo

Fugaz del agua

Adivinaba la

Figura de la ausencia.

**El tiempo había pasado
Dejando imágenes**

De un presente ya acabado.

Calendièr òc:

- Dimenge lo 8 d'abril: escritura 2001 a Montoliu (vilotge del libre d'Aude) encontre e mercat a l'entorn dels libres e dels escriches d'òc. Se debanarà la jornada tota, preveire la saqueta, diferents talhièrs : musica, lectura...) 04 68 25 19 78

- Cabaret Gavach pel teatre de la Rampe a Sanch Inian - sala de l'Abadiala 04 67 58 30 19. Mantunas representacions : lo 20 / 04 a Pomairòls, lo 26 /04 a Montpelhièr sala Trioletto

- Del 14 al 16 d'abril : -Prima del libre a Montoliu (salon del libre ancian, prèmi Cabardés...) per l'associacion Montoliu Vilatge del libre 04 68 24 80 04

- Lo 19 d'abril : - concèrt de Nadau a Carcassona a 14 oras - 04 67 61 83 25 e l'endeman a Montpelhièr a 10 oras

- Del 23 al 29 d'abril : Fèsta de Sant Afrodisi a Besièrs

- Podètz consultar RÀDIO LENGADÒC sul web : www.radioengadoc.com
Per mai d'entresenhas, sonatz lo 04 67 58 30 47.

Jòcs

Torta chòco-còco

Ingredients :

- .1 pasta embriegada
- .100 gr de nòse de còco gratusada
- .50 gr de burre
- .la clara de 2 uòus
- .200 gr de chocolat blanc
- .100 gr de crèma fresca
- .30 gr de sucre

Metre la pasta embriegada dins un mòtle per torta, recubrir de césers e la faire còire a forn caud pendent 15 mn, termostat 7°.

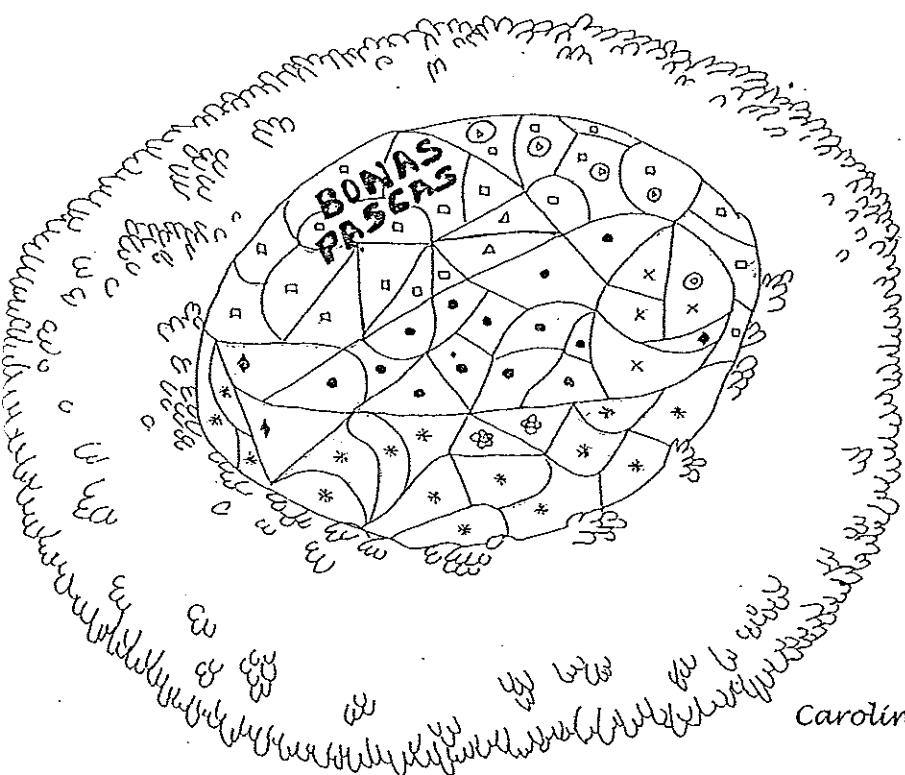
Faire fondre lo burre, apondre lo sucre amb la nòse de còco. Batre la clara de l'uòu en crema e lei mesclar delicadament en aquesta preparacion.

Quand la pasta es cuecha, levar lei césers, e botar mai a còire 25 mn.

A la fin de la cuecha, faire fondre lo chocolat blanc, li ajustar la crèma, e ne'n recubrir la torta.

Pòs saupicar de cacau. Ara, bon appetit !!

Suspresa de Pascas

Còde color

- : negre
- * : blau escur
- : blau clar
- ◊ : roge
- : iorange
- ◎ : violet
- △ : malve
- × : jaune

N°8

NOVIDAT@.OC

Divendres 10 1èr de junh de 2001
<http://perso.wanadoo.fr/aprene/>

SOMARI : Editoriau p.1

Actualitat generau.p.2

Actualitat culturau.p.3

Divertiments.p.4.

DESTRUCTEUR

RESTRUCTEUR

Centre APRENE

Còla dels calandrins A1 al centre d'Ensenhament Superior Occitan.

Director de publicacion: Felip Hammel.

Cap-redactor : Vallier Laurenç – Còla Robèrt Lafont/Centre APRENE

Jornal gratuit

ACTUALITAT GENERALA

Pichonas anòncias de la còla Robèrt Lafont

Òc story !

Davant lo succès de l'emission remirabla de « LOFT STORY » l'Occitània tota decidiguèt de balhar a la còla Robèrt Lafont un apartament a cuja per dos meses.

Son 16 calandrins : 5 dròlles, 11 dròllas.

A la debuta de setembre ne demorarà sonque dos.

Lo primièr prèmi: un anar e tornar en autocarri al Pas de la Casa.

Lo segond prèmi: una foto dedicada de Julio Iglesias en pichòta tenguda !

Lo tresen prèmi: tornar jogar se gausas !

PS: Per lor participacion totes los calandrins an ja ganhat un an d'abonament al jornal Novèl@.Oc e lor pes en monjas.

Encoratjament

Mai seriosament, lo 23 de Mai, los nòstres collègas de Calandreta passèron lo concors de Professor de las Escòlas.

Avèm una pichòta pensada per eles e esperam la capitada del concors per totes

Mercejament

Tant qu'avèm la pluma per nòstre darrièr jornal volèm mercejar l'ensems dels bailes que nos an aculhits dins lors classas. Doblidam pas los parents que nos an plan volgut albergar.

Potonejam totes los calandrons d'Occitània.

Adieu !

Bruno, Joan-Maurici, Sandra.

Forra-borra:

Aprèp los concors, los examens de fin d'annada, vos prepausam de venir vos divertir.

Vaquí lo programa:

Mes de junh:	Trapam pas res pel mes de julh, alavetz vos prepausam de faire una « pausetassa » plan esperada per tornar prene de fòrças per la dintrada.	Mes d'agost:
<p>* <u>lo 5 de junh de 2001</u> jornada a Bessilhas, recampament de las Calandretas de Lengadòc que prepausaràn d'activitats divèrsas: jòcs, talhièrs, dansas...</p> <p>*<u>29 de junh de 2001</u> concèrt de l' Estudiantine Bittéroise a la glèisa de la Magdalena.</p>		<p>* Venètz nombroses a la Feria de Besièrs ont lo Vilatge Occitan vos prepausarà de seradas baujas:</p> <p>Comença l'<u>11 d'agost</u>, amb l'Art à Tatouille puèi Goulamas'K . Lo <u>12 d'agost</u> serà Flamen'òc puèi en segonda partida de serada serà Mescladissa.</p> <p>Lo <u>13 d'agost</u> L'Art à Tatouille e Goulamas'k e en segonda partida Nux Vomica.</p> <p>Lo <u>14 d'agost</u> Joglar' Verne e en segonda partida Oai star.</p> <p>Lo <u>15 d'agost</u> Lhi Sonaires e Gai saber.</p> <p>Cada ser l'animacion serà assegurada per l'Enric e un DJ animarà lo demai de la serada.</p>

Suu camin de Besièrs

D'Auloron a Cama
Lo cant deu hasan a 4 òras
Que hè lhevar
Las hardidas
Qui s'en vòlen anar

A 6 òras, bambòla
La càla s'envòla.
Dab ua amna de mei
Que vam poder anar luenh.

De Lescar, que partim
L'autopista que seguim,
Tà cuéller lo poth encantat,
Qui de d'òra, s'èra lhevat.

A 7 òras, briga embrumat
Que comença de'ns contar :
« Be pampèi, jo, ier ser
Au bèth miei deu milhòc, hè ! »

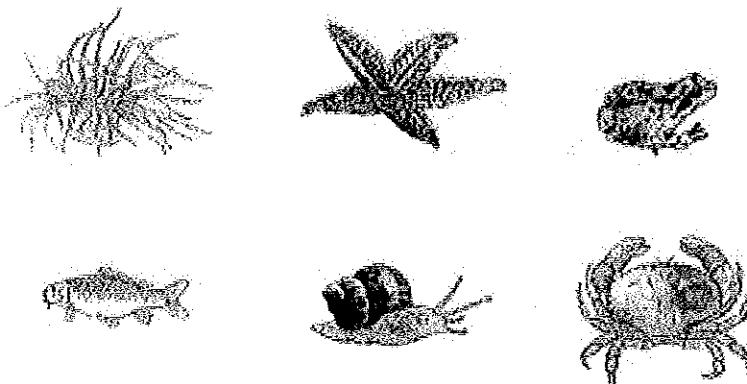
Caminant, Artiguemia que deisham.
Adiu montanhas, milhòcs, mairam ...
Divés que se'n tornaram
Mes peu moment, tà Besièrs que vam.

Acerà qu'an comprés
Que luenh deus Pireneus
Un gascon, malaud qu'ei !

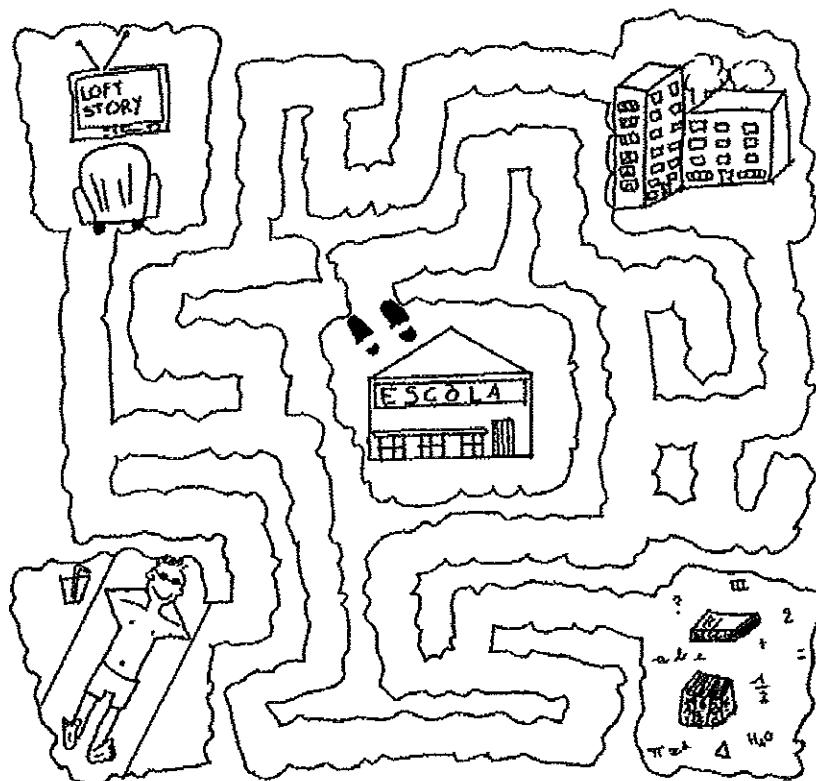
Benedicta, Deffina, Anna, Sònia, Elena

Jòcs

Raia los animals que podèm pas trapar a la mar :

Ont vòles passar tas vacanças ?

Bonas Vacanças

Carolina, Murièl, Teíric